

«Η αρνητική επίδραση της Εκκλησίας στο γένος/έθνος» - Διαγωνισμός 200 ετών

Περιεχόμενα

Οι αίτιοι της Επανάστασης

Ο ρόλος του θρησκεύματος

Η εκκλησιαστική εκπαίδευση των λογίων

Η Εκκλησία και η Επανάσταση

Ο διαγωνισμός

Τον επόμενο χρόνο, ολοκληρώνονται 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, την αφετηρία της δημιουργίας του ελληνικού μας κράτους και της πολιτικής αυτοδιάθεσης της ελληνικής κοινωνίας μας, μετά από μια μακρόχρονη σκλαβιά αιώνων. Είναι μια χρονιά που προγραμματίζονται πολλές εκδηλώσεις, τόσο για τον εορτασμό όσο και τον αναστοχασμό, του κατά πόσον οι επιταγές των υποκινητών και επαναστατών παππούδων μας πέτυχαν τον στόχο τους, δηλαδή αν όντως ελευθερωθήκαμε από όλα αυτά που μας καταπίεζαν και μας κρατούσαν ακόμα στον Μεσαίωνα ή όχι .

Οι αίτιοι της Επανάστασης

Όπως ήδη η έρευνα έχει δείξει, η Επανάσταση επιτεύχθηκε μεν από κλέφτες και αρματολούς, τα μόνα ένοπλα τμήματα που υπήρχαν από χριστιανούς στην χώρα, με την καθοριστική στο τέλος βοήθεια των Μεγάλων Δυνάμεων που συμπαραστάθηκαν τελικά ενεργά, στο να μας βοηθήσουν να ελευθερωθούμε, αλλά οι αιτίες για την οργάνωση αυτή και τον γενικό ξεσηκωμό, προέρχονται από μια πολύπλοκη διαδικασία η οποία συνελήφθη σαν ιδέα, πλαισιώθηκε και οργανώθηκε, από **εμπόρους και λογίους** που είχαν επαφή με την Δύση.

Οι άνθρωποι αυτοί ζώντας ήδη, ή σπουδάζοντας εκεί και βλέποντας τον τρόπο τους να έχει μείνει πίσω πολιτισμικά, πολιτικά και σε συνθήκες φτώχειας και σκλαβιάς από αλλόφυλους μουσουλμάνους, την στιγμή που στην Ευρώπη από την μία υπήρχε αλματώδης άνοδος σε όλους τους τομείς, από την άλλη όλοι μιλούσαν για τον λαμπρό αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, αποφάσισαν να βοηθήσουν να αλλάξει η κατάσταση και η κοινωνία μας να μπει στην τροχιά των πολιτισμένων λαών.

Ο τρόπος εκδήλωσης αυτής της δράσης ήταν η μεγάλη εκπαιδευτική προσπάθεια και η πληθώρα εντύπων για τον φωτισμό από τον λήθαργο των ραγιαδών, καθώς και οι μεταφράσεις από τις πολιτικές, φιλοσοφικές και επιστημονικές ιδέες και γνώσεις που υπήρχαν ήδη στην Δύση και φυσικά η οργάνωση της μυστικής Φιλικής Εταιρείας που θα ξεκινούσε την Επανάσταση.

Ο καρπός αυτής της δράσης ήταν η δημιουργία πληθώρας νέων σχολείων στην τουρκοκρατούμενη χώρα, η τάση των ραγιαδών να βαφτίζουν τα παιδιά με ελληνικά (αντί χριστιανικά) ονόματα, η όλο και μεγαλύτερη γνώση τους για το αρχαίο ένδοξο παρελθόν και το επακόλουθο φυσικά ξύπνημα της φλόγας της λευτεριάς.

Η ιδεολογία της Επανάστασης τέλος, ήταν επηρεασμένη από τα προτάγματα της Γαλλικής Επανάστασης όσο και του Διαφωτισμού, με την προσθήκη φυσικά της διαφορετικότητας της θρησκείας, αφού αυτή ήταν το μόνο βασικό στοιχείο διαχωρισμού από τους Οθωμανούς.

Ο ρόλος του θρησκευματος

>Είναι προφανές, ότι το γένος των Ρωμιών που με την διαδικασία αυτή μετατρέπεται σταδιακά σε έθνος και που θα δημιουργήσει τελικά το ελληνικό κράτος, έχει σαν ειδοποιό διαφορά από τον δυνάστη, κυρίως το θρήσκευμα και λιγότερο την γλώσσα. Αυτό δεν ήταν θέμα επιλογής, ήταν ανάγκη αφού δεν αναγνώριζε η Πύλη τίποτα άλλο πέρα από τις τρεις γνωστές μονοθεϊστικές θρησκείες, δεν υπήρχε δε καμία φιλοσοφική πρόοδος πέρα από ελάχιστους λόγιους, ώστε να αλλάξει κάτι στην θρησκευτική ιδεολογία των Ρωμιών, η δε Εκκλησία είχε ως κύριο έργο της, τον αυστηρό έλεγχο των χριστιανών, και αυτός είναι ο λόγος που είχε αποκτήσει πάρα πολύ πλούτο και της δόθηκαν από τον Σουλτάνο πάρα πολλά προνόμια, τόσο σαν οργανισμό όσο και σαν επισκόπους ή μητροπολίτες ή κατά τόπους ηγούμενους σε μονές, δηλαδή όσοι ήταν με την ευλογία των Οθωμανών οι υπεύθυνοι για την διαχείρισή της, αλλά και τον έλεγχο των ίδιων των Ρωμιών.

Η εκκλησιαστική εκπαίδευση των λογίων

Ας έλθουμε τώρα στους **λόγιους**. Οι λόγιοι ήταν κατά κανόνα εκκλησιαστικοί. Αυτό δεν έχει να κάνει με το ότι αντιπροσώπευαν στις ιδέες και τις πράξεις τους την επίσημη Εκκλησία πάντα. Εκείνη την εποχή όλη η παιδεία των Ρωμιών ήταν σε εκκλησιαστικά χέρια και όσοι ήθελαν να ασχοληθούν περισσότερο και να μορφωθούν, μόνο μέσα από αυτήν θα ξεκινούσαν ή θα σταδιοδρομούσαν, αναγκαστικά, κάτι που συνέβαινε σε όλον τον Μεσαίωνα και στο Βυζάντιο. Έτσι κάποιοι από αυτούς έγιναν οι φορείς αυτού που λέμε **Ελληνικό Διαφωτισμό**, μπολιάζοντας το γένος με τις νέες πολιτικές, φιλοσοφικές και επιστημονικές γνώσεις που κυριαρχούσαν στην Δύση και ετοιμάζοντάς τον για τον Ξεσηκωμό, ενώ οι υπόλοιποι αντιδρούσαν σε σύμπνοια με την επίσημη εκκλησιαστική πρακτική. Η κύρια ειδοποιός διαφορά από τους υπόλοιπους ήταν αν μετά το πέρασ τον σπουδών τους στην Ανατολή, πήγαν για να συνεχίσουν τις σπουδές στην Δύση ή όχι, και γενικά πόσο επηρεάστηκαν από τις νέες φιλοσοφικές και επιστημονικές θεωρίες, που φυσικά όλες έρχονταν από την Δύση, ή ήσαν φορείς της συντήρησης που διακονούσε η Εκκλησία.

Η Εκκλησία και η Επανάσταση

Είναι προφανές ότι η Επανάσταση εκ των πραγμάτων, πέρα από την αντίθεση στον κατακτητή, έρχεται σε αντιπαράθεση και με αυτό το καθεστώς ελέγχου και επιβολής της Εκκλησίας, αφού η πάγια θέση της Εκκλησίας ήταν ότι: οι Τούρκοι ήρθαν για να φυλάνε την ακεραιότητα της ορθοδοξίας από τους αιρετικούς Λατίνους, και άρα όπως κατ' επανάληψη είχαν δηλώσει και είχαν πείσει τον κόσμο, “η σκλαβιά αυτή ήταν θεόσταλη και για το καλό του γένους”.

Είναι αστείο πράγματι το ρεύμα του “Ελληνοχριστιανισμού” σήμερα, που ψάχνει να βρει σε έγγραφα κάποιες θεωρητικές υπόνοιες, για την δήθεν κρυφή φιλελληνική ή υπέρ της Επανάστασης στάση του ανώτερου κλήρου ή του πατριάρχη. Η δουλειά και το συμφέρον του κλήρου μέσα στην Οθωμανοκρατία, ήταν δεδομένο και ήταν αυτό ακριβώς, ο έλεγχος των Ρωμιών. Δηλαδή να είναι ήσυχoi και νομοταγείς στο οθωμανικό καθεστώς και **αυτός είναι και ο λόγος κατατόμησης του Πατριάρχη Γρηγορίου του Ε΄, δηλαδή το γεγονός ότι του ξέφυγε τελείως ο έλεγχος και ξέσπασε η Επανάσταση, σε ένα μέρος των ραγιαδων που έλεγχε.** Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι ο ανώτατος κλήρος ήταν ενταγμένος μέσα στην Διοίκηση της Πύλης και οι μητροπολίτες και επίσκοποι και φυσικά ο Πατριάρχης, ήσαν ανώτατοι Οθωμανοί άρχοντες που λογοδοτούσαν απευθείας στον Σουλτάνο, όπως και σήμερα ο Πατριάρχης και όσοι μητροπολίτες ενδιαφέρονται για το Φανάρι είναι Τούρκοι υπήκοοι. Ο νυν Πατριάρχης το έχει δηλώσει ευθαρσώς και ευλογεί πάντα τα τουρκικά στρατεύματα όποτε χρειαστεί. Αλλά μην μας παραξενεύει αυτό. Η Εκκλησία είναι ένας διεθνιστικός οργανισμός που πάντα παίζει με τον δυνατότερο.

Αυτό όσο και αν ξυνίζει τους όψιμους ελληνοχριστιανούς, ήταν και είναι η πάγια θέση της Εκκλησίας και ταυτίζεται με τον διεθνιστικό της ρόλο. Πουθενά στα κείμενα και στις γραφές της, δεν υπάρχει ίχνος εθνισμού ή σχέση με κάποιον λαό ή έθνος, πέρα από το αγαπημένο λαό του Γιαχβέ, το Ισραήλ, η δε λέξη “έθνη” στην Αγία Γραφή είναι ξεκάθαρα δαιμονοποιημένη.

Οποιαδήποτε εφήμερη ταύτιση της Εκκλησίας για λόγους λαϊκισμού, με κράτη ή εθνότητες είναι πρόσκαιρη και για όσο μπορεί να τις ελέγχει, να διατηρεί προνόμια ή και να επιβάλει απόψεις. Αν αυτό διαταραχθεί, με μεγάλη ευκολία αλλάζει στρατόπεδο. Αυτό έγινε για παράδειγμα με το Βυζάντιο

στα ύστερά του χρόνια, που ενώ αυτό για λόγους επιβίωσης διολίσθαινε σε συνεννόηση με τους δυτικούς Λατίνους, η Εκκλησία προσκολλήθηκε πολύ γρήγορα στους Οθωμανούς, από τους οποίους πήρε και δύναμη και προνόμια, αφού βοήθησε το κράτος του Βυζαντίου να καταλυθεί μια ώρα αρχύτερα, σαμποτάροντας κάθε σύγκλιση με την Δύση και δηλώνοντας στην κάθε ευκαιρία την υποταγή στον Σουλτάνο. (κάτι που είδαμε να γίνεται εύκολα και με κάθε άλλο δικτάτορα, φύρερ κ.λπ.).

Είπαμε λοιπόν για την φιλοτουρκική θέση και δράση της επίσημης Εκκλησίας, κάτι που αργότερα οδήγησε και στο σχίσμα, με την αργότερα δημιουργημένη ελλαδική Εκκλησία που ευσχήμως αργότερα ονομάστηκε “αυτοκέφαλο”, τι γίνεται όμως με τον κατώτερο κλήρο;

Ο κατώτερος κλήρος ήταν πιο κοντά στον λαό, και αν κάποιος ιερέας δεν είχε βλέψεις για ιερατικά αξιώματα, δεν δεσμευόταν πάντα από τις επιταγές της ιεραρχίας και επηρεαζόταν επί πλέον και από το τοπικό ρεύμα που ξεσήκωσε όλους τους Ρωμιούς για να επαναστατήσουν. Έτσι εκτός από αντίδραση ή αντιεπαναστατική δράση σύμφωνα με τις επιταγές της Εκκλησίας, έχουμε και συμμετοχή και ένθερμη υποστήριξη, παρασυρόμενη από τον λαϊκό αναβρασμό κάποιων ιερέων, μόνο που η προβολή αποκλειστικά αυτής σαν χαρακτηριστικό “εθνικής” δράσης που να αντιπροσωπεύει την Εκκλησία, είναι παραπλανητική και υποκριτική.

Πως φαίνεται ποια ήταν η θέση της Εκκλησίας σε σχέση με αυτή την μετατροπή από το γένος στο έθνος και την δημιουργία εθνικής συνείδησης;

Αρχικά από τα ίδια τα κείμενα όσων καυτηρίαζαν προεπανασταστικά την δράση της Εκκλησίας. Ο Κοραΐς είναι ένα πασίγνωστο δείγμα. Η Ελληνική Νομαρχία είναι επίσης μια ένδειξη αυτής της κατάστασης, όπως και ο διαγωνισμός που θα αναφερθεί στο τέλος.

>Στην συνέχεια από την αντίδραση του κλήρου και του ορθόδοξου φανατισμένου λαού, πάντα παρακινούμενου φυσικά από τους παραμονεύοντες ταγούς του, σε ό,τι νεοτερικό εμφανιζόταν και αυτό φαίνεται στην συμπεριφορά στους φορείς του Ελληνικού Διαφωτισμού, κάτι που φαίνεται στις αμέσως επόμενες παραπομπές, αλλά θα αναφερθεί ξανά σύντομα.

Τέλος, από σειρά επίσημων εγγράφων και ενεργειών (που περιελάμβανε, κάψιμο βιβλίων και απειλές εξόντωσης) για την αποκοπή ή την αποδοκιμασία, όχι μόνον

κάθε επαναστατικής διαδικασίας αλλά και κάθε νέας ιδέας που έρχεται από την Δύση, πολιτικής, φιλοσοφικής και επιστημονικής, αφού με αυτές μπορούσε να αλλάξει η ιδεολογία και διάθεση των ραγιάδων και δεν θα μπορούσε πλέον να τους "ποιμάνει" σωστά, αλλά και στην προσπάθεια μονοπώλησης της πληροφορίας και των ιδεών που κυκλοφορούσαν.

Μερικές ενδιαφέρουσες σχετικές αναρτήσεις:

Η οικονομική αφαίμαξη των ραγιάδων από την Εκκλησία κατά την Τουρκοκρατία.

Τα «πεσκέσια», οι αλλαξοπατριαρχίες, οι όρκοι υποταγής στον Σουλτάνο, οι προδοσίες και οι...αργίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Πατρική Διδασκαλία - Ένα αξεπέραστο μνημείο ραγιαδισμού των «εθνομαρτύρων» ιεραρχών της Εκκλησίας

Αδελφική Διδασκαλία - Η απάντηση του Αδαμάντιου Κοραή στην τουρκόδουλη «Πατρική Διδασκαλία» της Εκκλησίας

Εκκλησία και Διαφωτισμός: Όπως λέμε «καμμία σχέση»...

Ο αφορισμός της Επανάστασης του 1821 από την Εκκλησία Τουρκοκρατία, παπάδες και ραγιάδες: «Ομού με τους Τούρκους τους βαρούμεν»

Δίψα για εξουσία και η οικονομική εκμετάλλευση των εκκλησιαστικών (Β΄ μέρος) κεφ. (Επί τουρκοκρατίας)

Το «Κρυφό Σχολειό» - Κατά πόσον ήταν «κρυφό» άραγε;

Η Εκκλησία, ο «πολύτιμος» εθνικός ρόλος της και η «συμβολή» της στην παιδεία και την επιστήμη - Απλά μαθήματα θρησκευτικού χαμαιλεοντισμού

Βυζαντινά χρυσόβουλα και οθωμανικά φερμάνια - Το οθωμανικό κράτος του θεοκρατικού ελληνικού έθνους

Σκοπός λοιπόν της Εκκλησίας ήταν όπως είπαμε ο πλήρης έλεγχος των Ρωμιών και κάθε νεοτερισμός ειδικά από την αιρετική Δύση, ήταν απαράδεκτος και έπρεπε να παταχθεί. Για την Εκκλησία, η παιδεία των Ρωμιών μπορούσε και έπρεπε να είναι συνέχεια αυτής της πατροπαράδοτης Βυζαντινής και το τι ήταν η βυζαντινή παιδεία, έχει αναλυθεί νομίζω επαρκώς. Μια παιδεία χωρίς κριτική σκέψη, χωρίς ερωτήσεις αλλά με έτοιμες απαντήσεις, χωρίς χρήση λογικής και χωρίς αναζητήσεις, που αναμασάει τα ίδια και τα ίδια, στην βάση των Πατέρων της Εκκλησίας, αυτής που μας άφησε στον Μεσαίωνα όσο η Δύση έκανε άλματα στην

σκέψη και τον πολιτισμό, αυτή που κρατάει τον λαό μονίμως στην συντήρηση, ιδανική για την συνέχιση της σκλαβιάς χωρίς προβλήματα για την ίδια την Εκκλησία.

Κλασικό παράδειγμα για το πως έβλεπε και ήθελε η Εκκλησία την παιδεία των Ρωμιών, ήταν ο πασίγνωστος καλόγερος Κοσμάς ο Αιτωλός, που θεωρείται από πολλούς σήμερα και σαν “εμβληματική” μορφή για την παιδεία επί Οθωμανοκρατίας. Σύμφωνα με τον Κοσμά λοιπόν, τα παιδιά έπρεπε να μαθαίνουν γράμματα για να διαβάζουν εκκλησιαστικά κείμενα μόνο, ενώ οι Τούρκοι είναι φίλοι μας και μας προστατεύουν, και με το σχετικό μπαξίσι θα είμαστε ήσυχοι από αυτούς.

Ο διαγωνισμός

Αυτή λοιπόν την αρνητική σχέση της Εκκλησίας με τους υπόδουλο ραγιάδες, προσπάθησε το 1821 να αναδείξει το περιοδικό Μέλισσα, το οποίο εκδιδόταν στο Παρίσι με σαφή φιλοκοραϊκό προσανατολισμό, και θέλησε να την ερευνήσει και να την αναδείξει στον υπόδουλο λαό, κάνοντας έναν διαγωνισμό με κύριο τίτλο “Ποιά και πόσα είναι τα κακά, όσα προξένησαν και έτι προξενούσιν εις το δυστυχές ημών γένος οι περισσότεροι των αρχιερέων, από Φωτίου του πατριάρχου μέχρι σήμερα” και δευτερεύουσα προσθήκη “Ποιοί δε υπάρχουν οι κύριοι τρόποι, δι’ ων είναι δυνατόν να καταργηθή ο πανωλέθριος και φρικτός δεσποτισμός των αναξίων διαδόχων του φιλανθρώπου Ιησού και σωτήρος;”

Ο διαγωνισμός αυτός δυστυχώς, έμεινε ανολοκλήρωτος, γιατί ξέσπασε η Επανάσταση και το περιοδικό ανέστειλε την έκδοσή του, αλλά ήρθε το πλήρωμα του χρόνου για να ξανατεθεί και να ολοκληρωθεί, με την αφορμή του εορτασμού και μάλιστα σε διευρυμένο χρονικό πλαίσιο, πρακτικά από την εμπλοκή της Εκκλησίας με το ρωμαϊκό κράτος από το 4^ο αι, μέχρι σήμερα.

Η σελίδα του διαγωνισμού για όποιον θέλει να συμμετάσχει με τεκμηριωμένη δημοσίευση για το θέμα αυτό είναι: www.diagonismos1821.gr

Περιττό να αναφερθεί, ότι ο εορτασμός του 2021 και τέτοιες προσπάθειες, είναι μια εξαιρετική ευκαιρία για να ξανατεθεί το τι είναι **εθνικόν**, αν είναι δηλαδή το **αληθές** όπως πρότεινε ο Διονύσιος Σολωμός, ή το θάψιμο κάτω από το χαλί της αντεθνικής δραστηριότητας της Εκκλησίας, του πιο πλούσιου οργανισμού και με

την μεγαλύτερη δύναμη στην ταλαίπωρη ακόμα χώρα μας.

Είναι ευκαιρία επίσης και για την ελληνική κοινωνία, για εμάς τους ίδιους, στο να κατανοήσουμε ποιοι είμαστε και τι θέλουμε να γίνουμε. Θα μείνουμε υποταγμένοι στον ραγιαδισμό, στην συντήρηση που μονίμως προβάλλει η Εκκλησία όπως με τις αντιεπισημονικές της δηλώσεις με αφορμή την πανδημία τελευταία; στην διατήρηση της δύναμής της να κατεβάζει υπουργούς που δεν της αρέσουν όπως στην προηγούμενη κυβέρνηση; να απειλεί και να αφορίζει όπως ο Καλαβρύτων ακόμα και τον πρωθυπουργό; να κάνουν οι ταγοί της ρατσιστικές δηλώσεις ή παρανομίες ανενόχλητα; να κλείνει το μάτι σε ακραίους και φασίστες όπως σε κάθε μορφή τέχνης που θεωρούν προσβλητική; ή θα θάψουμε την πολιτική της δράση στο χρονοντούλαπο της ιστορίας και θα περιοριστεί μόνο στους πιστούς και στα του οίκου της με απόφαση όλων των Ελλήνων; Θα έλθει τελικά η ισότητα στον νόμο σε αυτόν τον τόπο;

Φιλίστωρ